

Neven Jovanović, „Noga filologa“, Pelago, Zagreb, 2006

Елена Џукеска
Филозофски факултет
Институт за класични студии, Скопје
dzukeska@yahoo.com

Книгата што е предмет на овој приказ спаѓа во категоријата на есеистиката. Авторот, класичен филолог и професор на Филозофскиот факултет во Загреб, од 2002 година редовно пишува колумни во списанието „Зарез“. Книгата содржи избор од четириесетина есеи, колумни напишани во периодот од 2002 - 2005 година.

Дијапазонот на третираните теми е широк и просторно и временски и во нив може да се најде секој. Куките на Бил Гејтс и Плиниј помладиот, CD со реконструирана античка музика кое за нас од Балканот звучи запрепастувачки познато, Пиндар на дочекот на хрватските спортисти победници, Кикерон и Грегори Пек како оратор во судница, графитите од Помпеја на нашите улици, Августин и изборната реторика, сексуалната слобода на старите Грци и Римјани и нашата настраност, класичната филологија на местото на злосторството, како се умира на старогрчки, а како на модерните јазици, што е сè игра.

Секоја колумна тргнува од некој конкретен повод. Приказните почнуваат денес, завршуваат во антиката и повторно се враќаат назад. Во таа смисла оваа книга го носи од една страна реалното време во кое е напишана, со сите негови мириси и вкусови, а од друга страна го носи товарот на цела една мината цивилизација. Лостот е составен од споредби, прецизни анализи на фактите, метафори, алегории, дигресији и сето она што му стои на располагање како средство за работа на секој класичен филолог, но и од најпрефинетите супстанци кои произлегуваат од лабораторијата на секој поет.

И покрај тоа што според својата форма оваа книга ѝ припаѓа на есеистиката, таа сепак не е ништо друго освен филологија. Филологија како наука. Филологија како уметност. Филологија како уметност.

Во првиот есеј насловен „Филолошки вишоци“ авторот го поставува прашањето за личниот глас во светот на науката. Како да се сподели со другите она личното што останува „надвор од нормите на класичната филологија како наука“, а кое сепак е она најважното нешто што ги мотивира сите официјално објавени и одбранети страници. Филолозите имаат тела (и нозе) и имаат свои особености. Оваа мисла се провлекува на повеќе места во разни контексти.

Есејот како жанр навистина дава можност да се пренесе личното. И авторот успева да се открие и како писател, и како поет, и како човек.

Книгата сепак, завршува со пофалба на индексот како „средство за самопознание на книгата“ и со вистински индекс.

Но, ниту добро поставеното прашање на почетокот, ниту прецизните филолошки методи, ниту индексот како филолошки ултиматум, не се она клучното што ја прави оваа книга 100% филологија.

Она што ја прави таква е ногата на филологот.